

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa E. L.
przeciwko Sądowi Okręgowemu w G.
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 28 października 2016 r., sygn. akt VII Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
odstępując od obciążenia powódki zwrotem kosztów
postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2016 r., VII Pa [...], Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił apelację powódki E. L. od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 26 lutego 2016 r., VI P [...], w sprawie przeciwko Sądowi Okręgowemu w G. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie, a ponadto obciążył powódkę obowiązkiem zwrotu stronie pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Od wyroku Sądu drugiej instancji powódka wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie: 1) art. 49 w związku z art. 233 k.p.c.; 2) art. 217 i 227 w związku z art. 233 k.p.c. oraz 3) art. 18^{3a} § 1 w związku z art. 30 § 4 k.p. "Z ostrożności procesowej" skarżąca zgłosiła zarzut obrazy art. 30 § 4, art. 38 § 1,

art. 39 i art. 151 w związku z art. 8 k.p. Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie apelacji w całości oraz zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Według powódki okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest jej oczywista zasadność "wobec rażących uchybień Sądu Okręgowego, które zostały opisane powyżej".

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania z uwagi na brak wniosku odpowiadającego wymaganiom stawianym przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. i niewykazanie przez powódkę istnienia którejkolwiek z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a w razie przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie, zaś w obu przypadkach o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Powódka uważa, że jej skarga powinna zostać rozpoznana, gdyż jest oczywiście uzasadniona wobec "rażących uchybień Sądu Okręgowego" wskazanych w podstawach kasacyjnych. Tego twierdzenia - nieopartego żadną argumentacją - Sąd Najwyższy jednak nie podziela i dlatego brak jest podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania. Należy bowiem przypomnieć, że sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) stanowią odrębne wymaganie formalne od konieczności przytoczenia podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Spoczywający na stronie skarżącej obowiązek przedstawienia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym są przedstawione argumenty nawiązujące do przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c., które uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

(postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 221/10, LEX nr 1124107). Ten obowiązek nie może być zastąpiony odwołaniem się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, skoro wywody przedstawione w tej części skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy bierze pod uwagę dopiero na etapie rozpoznawania skargi. Zatem już w tym kontekście skargi powódki nie można uznać za "oczywiście uzasadnioną".

Ponadto trzeba zauważyć, że powoływanie się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga od skarżącego wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc zastosowania przepisu błędnie interpretowanego, co spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107).

Tymczasem ustalenia faktyczne poczynione w rozpoznawanej sprawie mają charakter wiążący w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), jak również wstępna analiza przebiegu postępowania apelacyjnego nie pozwalają na przyjęcie, że zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego zostało wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego wskazywanych przez powódkę w podstawach kasacyjnych. Według stanowiska przedstawionego w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., zasada prawna, III CZP 59/98 (OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124) sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania. Taka ewentualność jednak nie obejmuje sytuacji, gdy sąd drugiej instancji podziela stanowisko sądu pierwszej instancji co do wartości poszczególnych dowodów o charakterze osobowym. W takim wypadku wystarczające jest ograniczenie się do stwierdzenia, że sąd odwoławczy przyjmuje ustalenia i wnioski sądu pierwszej instancji jako swoje własne. W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy, kierując się tą wskazówką,

wyraźnie zaakcentował, że w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, traktując je jako własne oraz zgodził się z oceną prawną przeprowadzoną przez sąd pierwszej instancji. Z tej przyczyny zaskarżonemu wyrokowi z pewnością nie sposób zarzucić oczywistego naruszenia przepisów procesowych, które - zdaniem skarżącej - miało polegać na "nierozważeniu w sposób bezstronny i wszechstronny zeznań świadków, stron, przedstawionych dokumentów oraz pozostałych w sprawie dowodów".

Brak jest również przesłanek, aby można było "na pierwszy rzut oka" stwierdzić, że w sprawie ewidentnie naruszono art. 49 k.p.c. Taki wniosek wynika zwłaszcza z uwzględnienia, że powódka w ogóle nie zgłaszała wniosku o wyłączenie sędziego w trybie art. 49 k.p.c. (o wyłączenie wszystkich członków składu sędziowskiego, który orzekał w tej sprawie w postępowaniu odwoławczym). Nadto, zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, zależność służbowa występująca między pracownikiem sądu a jego kierownictwem sama w sobie nie ma charakteru stosunków osobistych mogących wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego w rozumieniu art. 49 k.p.c. (postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 12 października 1971 r., I PO 18/71, OSNCP 1972 nr 3, poz. 60; z dnia 16 września 1982 r., IV CZ 120/82, LEX nr 8463 i z dnia 13 grudnia 1984 r., II CZ 133/84, LEX nr 8660). Tym bardziej podstawą wyłączenia sędziego w trybie art. 49 k.p.c. nie może być powołana przez stronę wadliwość oceny prawnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1972 r., I PZ 9/72, LEX nr 7068) ani zarzut błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2011 r., III UZ 9/11, LEX nr 966824), bo te kwestie podlegają kontroli instancyjnej.

Uzupełniając można dodać, że pracodawca nie narusza przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w zakresie sposobu określenia przyczyny ustania zatrudnienia (art. 30 § 4 k.p.), gdy pracownik jest świadomy dlaczego pracodawca zdecydował się na zakończenie z nim współpracy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2001 r., I PKN 311/00, OSNAPiUS 2002 nr 24, poz. 595; z dnia 13 kwietnia 2005 r., II PK 251/04, LEX nr 483281 i z dnia 5 marca 2015 r., III PK 109/14, LEX nr 1666025). Innymi słowy, obowiązek wskazania przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę jest spełniony wówczas, gdy

pracodawca wskaże w sposób jednoznaczny, na czym - w jego opinii - polega wina pracownika (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 1999 r., I PKN 444/99, OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 313). Z przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że przyczyną wypowiedzenia powódce umowy o pracę było nienależyte wykonywanie przez nią obowiązków służbowych, poparte odwołaniem się pracodawcy do konkretnych przykładów. Wbrew wywodom skarżącej taką przyczyną nie był wiek powódki (okoliczność mająca charakter dyskryminujący), a to oznacza, że również w tym kontekście zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego nie może być traktowany jako orzeczenie dotknięte istotnymi brakami, uzasadniającymi potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i po rozważeniu sytuacji osobistej i majątkowej powódki, zgodnie z art. 102 k.p.c., postanowił odstąpić od obciążania jej obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.